

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

11 De eo, qui consilium dat alteri, vt delictum admittat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

omnino facturus? Baldus in l. 1. C. De seruis fugitiuis, Angelus consil. 22. Cornutus consil. 59. volum. 4. censent tunc Titium non teneri tanquam mandatore, sed tanquam suaforem, & instigatorem, & tunc mandatarius censetur alius omnino facturus, quando precesserant inimicitiae capitales inter ipsum & eum, quem occidit, vel precesserant minae mandatarij, & consueuerat ipse mandatarius eras ad effectum deducere: & quando mandatarius erat superior, non inferior eo, qui mandatum dedit. Alij vero dicunt, quando mandatarius delictum perpetravit nomine mandantis, non excusari mandantem, etiam si mandatarius erat alius facturus. Felinus in cap. Sicut dignum de Homicid. in Sexto. Ioan. Lignanus in cap. Mulieres de Sent. excom. Querret aliquis, an mandans excusetur, si mandatarius dixerit, se fecisse non ut mandatum impleret, sed propter inimicitias inter ipsam, & eum, quem occidit? Paulus in l. 1. §. In iuria. vers. quarto si Titius, de Pace iuramento firmanda, dicit excusari mandantem, dummodo predicta coniectura precesserint. Quod si res dubia sit, an mandatarius erimen patrauerit, ut mandato satisfaceret, an vero propter inimicitias, tunc mandator non excusatur.

Quid, si mandatarius à principio mandato non consensit, sed potius omnino respuit, & postea delictum patrauit, tuncne mandans tenebitur de delicto patrato? Respondet Baldus in l. Si licet ad finem. C. Mandati, & in l. C. De seruo fugit. non teneri mandantem. Sic etiam Bartolus in l. Qui in aliena. §. Si is, qui. ff. De Acquirenda hereditate.

Septimo queritur, An is, qui mandatum dat alicui ut delictum perpetret, comprehendatur in lege, vel statuto, quod punit perpetratum delictum? De hac questione Abbas, Felinus, & ceteri Canonici iuris interpretes in cap. Mulieres de Sent. excom. Subiecte in verb. Mandatum quest. 4. Qui auctores ita distinguunt: aut statuti, vel legis verba in rem ipsam referuntur, aut in personam, v. g. lex, vel statutum ita decessit: Furtum, homicidium, adulterium, falsum testimonium hac, aut illa pena plectatur, tunc verba diriguntur in ipsam delictum, & verè, ac proprie comprehendit lex mandantem delicti. Si verò lex, vel statutum ita habeat: Qui commiserit, huc patrauerit furtum, homicidium, adulterium, falsum testimonium, hanc, aut illam penam luat, tunc lex verba dirigit in personam, & verè, ac proprie non comprehendit mandantem delicti, nisi mandatum dederit seruo, famulo, vel alicui alteri sue potestati subiecto. Sic etiam sentit Bartolus in l. Sed est si puer. §. Seruus num. 2. ff. de In iuris. & in l. Aut qui aliter. §. vlt. num. 3. Quod vi, aut clam. Hanc opinionem dicit esse communem Decius in l. Si quis id, quod, num. 38. ff. De Iurisdict. omnium iudicum. Curtius iunior in l. 1. §. Si procurator num. 4. ff. Quod quisq. iuris. Ratio est, quia mandans non dicitur proprie facere, sed iuris fictione pro faciente habetur.

Alij verò, ut testatur Iul. Clarus lib. 5. Sententiarum receptarum in Pract. criminali quest. 89. num. 2. sententiam mandantem delicti comprehendit lege, vel statuto, quod penam constituit in eum, qui delictum admisit. Id probant, in cap. Mulieres de Sentent. excom. vbi dicitur: [Qui dat mandatum alicui, ut homicidium committat, dicitur verè homicidium admittente.] Et hanc sententiam communiter vsu esse receptam, testatur Albericus 3. par. Statutorum quest. 44. num. 15. Et eam seruare iudices, & assessores dicit Iulius Clarus loco citato. vbi fuerit vsu recepta, secundum eam iudicandum est.

At opinio Bartoli magis ad veritatem accedit. Is enim qui mandatum dat alteri ut occidat, non proprie occidit, sed tanquam homicida punitur. Et in cap. Mulieres supra citato non dicitur eum proprie occidere, sed verè homicidium admittente: non enim idem est verè aliquid facere, quod proprie facere. Verè enim is facit, qui causa est, ut quippiam fiat, nimirum, quia mandat, suadet, vel consilium dat:

at verò is proprie facit, qui per se ipsum, non per alium facit.

Octauo queritur, Nunquid mandans ut quis delictum faciat, puniti debeat eodem pena, qua ille, qui delictum committit? Bartolus in l. Non solum. §. Si mandator. num. 19. ff. De In iuris ab solute, & simpliciter sentit eadem pena esse plectendam: quam sententiam dicit esse communiter receptam Curtius iunior Consil. 137. & Iul. Clarus lib. 5. Sententia recepta. §. Practica criminali. quest. 89. num. 1. quæ etiam apud Iudices in sententijs seruatur, ut testatur idem Iul. Clarus.

Nono queritur, An qui mandat, ut quis delictum committat, teneatur ex mandato, an verò ex delicto, & maleficio? Bartolus in l. Non solum. §. Si mandator. ff. De In iuris, dicit, eum qui mandauit alteri, ut quendam occideret, ex mandato non teneri, sed ob mandatum. Sensus est, inter mandantem, & mandatarium contractum, siue actionem non interuenire, ut vnus videlicet possit aduersus alterum agere, sed vtramque mereri penam ob factum, & maleficium ab vno quidem patratum, mandatum verò ab altero. Nam de re turpi mandati contractus esse non potest. l. Si verò non remunerandi. §. Si adolefens. ff. Mandati, & Instit. de Mandato. §. Iiud.

Decimo queritur, An mandans alicui, ut certum delictum committat, sit puniendus in loco, in quo mandatum dedit, an verò potius in loco, vbi mandatarius delictum admisit? De hac questione Iul. Clarus lib. 5. Sententia. §. Practica criminali num. 6. Communis est sententia esse puniendum in loco, vbi mandatarius erimen commisit. Ita Panoritanus in cap. vlt. num. 27. de Foro compe. Et ratio est, quia mandans non tenetur ex mandato, hoc est, ex contractu mandati, sed ex delicto patrato, & secuto propter mandatum, ergo locus ibi est puniendus, vbi est delictum admittum.

Vndecimo queritur, Quid sit dicendum, quando Titius Dominus, qui iniuriam accepit à Caio, dicit famulo, Vade, & ne domum redeas. donec tulerim noui aliquid de Caio, an si famulus postea Caium occiderit, ex mandato Domini occidisse videatur? Bartolus in l. Si quis mihi bona. §. Sed mandauit num. 2. ff. De Acquirenda hereditate. Respondet Titium esse puniendum tanquam mandantem necis Caii. Hæc opinio est communiter recepta, ut testatur Iul. Clarus lib. 5. Sententia recepta. §. Practica criminali, quest. 89. num. 6.

Duodecimo queritur, Quid iudicandum, quando Titius post acceptam iniuriam à Caio, loquitur ad autem famulo, vel consanguineo suo, & paulo post ille famulus, vel consanguineus Caium interficit, an Titius sit condemnandus tanquam mandator necis Caii? Quidam autem esse pena capius puniendam. Et citant Bartolum in l. Si veniri. §. vlt. num. 1. ff. De Priuil. creditor. Iulius Clarus questione supra citata, num. vlt. Non puniatur, inquit, ordinaria pena capitis Titium, sed extraordinaria, nisi alia simul indicia concurrerent, puta, si Dominus talia facere consueuisset, aut talis, & tanta iniuria esset, ut alij eiusdem conditionis homines in eodem loco, vel prouincta, aut oppido tale quid mandare soliti fuissent.

De eo, qui consilium dat alteri, ut delictum admittat.

CAPVT XI

SCIENDVM est, sub eo, qui consilium dat, comprehendit eos, qui hortantur, instigant, vel dirigunt. Consilium itidem datur alteri, vel ut ille delictum perpetret, vel quasi delictum committat, ut si consilium dederis Titio, ut furetur, vel occidat, vel peteret, vel falsum testimonium dicat, vel ut visum, leonem, aut quampiam aliam feram domi sue habeat omni vinculo solutam, & liberam. Insuper consilium aliquando datur alteri ut contractum, vel quasi

quasi contractum cum aliquo ineat, puta, vt vendat, vel emat, vel permutet, vel transigat, aut negotia alterius gerat.

Primo quaeritur, An qui furi parato ad furandum, magnam pecuniam summam, consilium dat, vt non tantam pecuniam, sed minorem furetur, debeat Domino restituere quod fur abstulit? Respondent Medina, Adrianus, & Sorus, secundum conscientiam restituere non debere, etiam fure nihil restituente, quia dando consilium de minori damno, vtiliter gerit rem Domini; alioqui enim fur multam pecuniam furtiuisisset.

Quid sit Titius vt Caio damnum euitaret, hoc est, non fur Caio pecuniam furaretur, consilium furi dedit, vt minori pecuniam summam contentus, ex pecunijs Seij eam minorem summam aufereret, an secundum conscientiam cogatur Seio restituere, fure non restituente? Respondeo, Titium Seio teneri ad restituendum, vt recte dixit Sorus, quoniam vt Caio indemnem seruetur, damno Seio affecto, non est autem innocens defendendus cum damno alterius aequi innocentis.

Si quaeras quid dicendum, quando furi alioqui furti represso centum, consilium dedisti, vt ducenta furti periret, hoc est, vt alia centum furaretur, an debeat secundum conscientiam restituere tantummodo centum, an vero ducenta? Cotarruius dicit, solum teneri te Domino de centum, non de ducentis, quia fur alioqui centum furtiuisisset. Ergo consilium solum dedisti, vt centum, non ducenta furaretur. Sic etiam Medina *quest. 8.* Adrianus & Maior *in 4. Dist. 15. quest. 26.* Hoc autem intelligitur nisi consilio tuo causa fuerit, vt fur ad furtiendum fuerit factus audacior, aut tutior, aut promptior, tunc enim in his casibus cum fure cooperatus es, vt ducenta auferret.

Secundo quaeritur, An qui consilium alicui dedit, vt furaretur, debeat restituere quod ille furto abstulit, etiam si reuocauerit consilium, si fur non restituit? Respondeo secundum conscientiam non cogi ad restituendum, si antequam furtum fieret, consilium datum reuocauit, & reuocatio illi alteri innotuit, & cauit diligenter ne furtum committeretur: his enim positis furtum non censetur admissum consilio ipsius. Quid si post furtum admissum consilio Titij, furem Titius monuerit, vt satisficeret, non hoc ipso excusatur Titius a debito restituendi? Respondeo, minime, quoniam sicut damnum est consilio Titij efficaciter patratum, sic etiam re ipsa debet restitutio fieri consilio ipsius, donec autem restitutio ad effectum per furem deducatur, Titius non est liber ab obligatione restituendi.

Quid si fur monitus a Titio, vt restituat, consentiat, & decernat se redditurum quod est furatus, postea vero aut recuset, aut non possit restituere? Respondeo obligatum esse Titium ad restituendum, quia nondum est re ipsa facta restitutio, & fur aut non vult, aut non potest restituere.

Tertio quaeritur, An Titius qui consilium Caio dedit vt occideret quempiam, aut vt furaretur, si reuocando consilium nihil persuadeat, debeat secreto monere eum, contra quem de nece, aut furto consilium dedit, vt sibi caueat, ne tale efficiatur? Innocentius, & Abbas *in cap. Ad audientiam, de Homicid.* & eos secutus Angelus *consil. 2. num. 24.* aiunt, eum esse obligatum ad monendum secretum, & videntur inuere, eum esse obligatum lege iustitiae, ita vt damnum, si fuerit consecutum, rescire cogatur. Alij vero putant, eum obligari quidem lege iustitiae ad reuocandum consilium, quoniam nondum est delictum perpetratum: Sed reuocato consilio, non cogi secundum conscientiam lege iustitiae monere secreto eum, contra quem consilium est datum; nihilominus vero obligari lege charitatis, si commodè potest, admonendo illum: quare si reuocato consilio delictum fuerit admissum, non cogitur, inquirunt, compensare damnum, quia non est consilio ipsius consecutum, cum ille alius delictum admiserit, quia vo-

luit, non quia consilium est illi datum. Probabilis est sententia.

Quarto quaeritur, An sit aliqua differentia inter dantem consilium, & dantem mandatum, vt quis delictum perpetret? Nauarrus *in Manuali cap. 27. num. 133.* secutus Innocentium, Hostiensem, Ioannem Andream, & Abbatem *in cap. Ad audientiam de Homicid.* dicit esse differentiam, quod atinet ad penas iuris, videlicet excommunicationem, suspensionem, & irregularitatem, quod mandans, si reuocet mandatum, expresse, vel tacite excusetur à pena iuris etiam delicto secuto: Dans vero consilium, non excusatur, etiam si reuocauerit consilium quod dederat. Et ideo, inquit, irregularis est ille, qui consilium feminam dedit vt faceret abortum, indicando ei certam rationem, & artem, qua fetum excluderet, & postea reuocauit consilium, & nihilominus femina ab huiusmodi maleficio nequaquam abstinuit, vtens modo, & arte sibi indicatis. Idem videtur sentire Siluester *in verbo Homicidium 1. quest. 7. vers. 3.* Ratio, inquit Nauarrus, est, quia mandatum solum est in gratiam, & bonum mandatis: Ergo, si reuocato mandato, mandatarius delictum admittit, factus certior de reuocatione mandati, tunc id non facit gratia mandantis, sed sponte sua: at vero consilium datur in bonum eius, cui consilium datum est; ac proinde non satis est reuocari consilium, cum vi consilij dati ille alius delictum admittat. Quemadmodum si Titius Caio enssem tradidisset, aut certum quendam modum ostendisset, quo Seium posset occidere, non sufficit si postea Titius pro viribus suadeat Caio ne occidat: necesse enim est, si Titius velit omnino excusari, vt Caio auferat enssem, quem tradiderat, aut faciat vt Caius deducat, aut obliuiscatur illius modi, & artis, quam ipse Titius docuerat.

Sciendum est, consilium dari dupliciter: aut enim datur indicando, & docendo id, quod est efficiendum: aut datur ostendendo modum, rationem, & artem, qua aliquid fieri possit. Verbi gratia; Dubitat Titius de Iustitia certi contractus, vel de veritate certae propositionis: eique petenti consilium dat Titius, dicendo iustum esse contractum, aut veram esse propositionem. Huiusmodi consilio solum docetur id quod quaeritur: Dubitat vero femina vtum liceat ei abortum facere, & quo pacto possit fetum excludere: tunc Titius consilium dat, vt abortiat, & modum ostendit quo id faciat. Si consilium solum datum sit ad indicandam veritatem rei, & fuerit consilium de aliquo delicto patratum, satis est, si is, qui consilium dedit ille reuocet. Exemplum sit. Caio dubitanti an hic, vel ille contractus esset usurarius; Titius consultus respondit, non esse usurarium; postea vero compertit se in huiusmodi consilio fuisse deceptum, sufficit, si postea reuocet consilium, dicendo Caio, contractum esse usurarium, & se in primo consilio; melius perpensa re, deceptum fuisse. Si autem quis ita det consilium alteri, vt ei ostendat modum, vtilitatem, siue commoditatem, & rationem faciendi, tunc non satis est retractare tale consilium; quia indicasse modum, & rationem faciendi aliquid, perinde est, ac tradidisse instrumenta faciendi, at simul cum consilio instrumenta quoque tradidisti, nisi simul, & consilium reuocaueris, & instrumenta malefici abstuleris, nunquam officio tuo satisfecisti. Quemadmodum enim quamdiu quis habet instrumentum aliquid faciendi, eo vti potest, & vsus illius instrumenti quod tu tradidisti, tibi imputatur; sic quamdiu in memoria est modus delicti perpetrandi, quem tu consilio tuo malo docuisti, si ille eo vtatur, tibi merito imputari debet.

Quinto quaeritur, An sit differentia inter dantem consilium, & dantem opem, siue auxilium? Innocentius, Panormitanus, & alij *in cap. Sicut dignum de Homicid.* aiunt differentiam esse, quod dans consilium, cogitur secundum conscientiam totum damnum rescire; dans vero opem, solum debet damni partem rescire, quia consilium, inquit, est ante factum, & cadit in id totum, quod fit, & consili-

autbor est principalis causa facti, at auxilium non est ante factum, sed vna cum ipso facto. & solum cadit in eam damni partem, in qua quis auxiliatur alteri facienti delictum, & proinde non est causa facti principalis, quia ad factum accedit. Sic etiam Angelus, Adrianus, Siluester, & Nauarrus Innocentium secum.

Ceterum Medina, & Sotus hanc differentiam cōstant, ea ratione, quod aliquando contingit, vt consilium, sicut, & auxilium non de toto delicto, & damno sit, & auxilium interdum, sicut, & consilium versatur circa totum delictum, & damnum.

Sententia Innocentij est communiter recepta, & tanquam vera amplectenda; quia consilium per se cum sit ante factum, in totum factum refertur tanquam in materiam, & obiectum; at verò auxilium per se, cum nō sit ante factum, sed ad factum accedat, per se circa totum factum minime versatur, nisi ex accidenti, quando cum toto facto concurrat, v. g. Titius dedit consilium Caio, vt furaretur, & Caius deinde sibi socios adicit, qui non semper in furto committendo socij fuerunt in totum, sed ex parte quidam enim comitari sunt Caium, alij scalam ad parietem admouerunt: alij in vjs quasi custodes & exploratores sunt adhibiti; alij rem futuram domum derulerunt, atque inter se partiti sunt.

Sexto quaeritur ex qua culpa teneatur is, qui consilium dat ei, cui dat, in contractibus, vel quasi contractibus: v. g. Caius dedit consilium Titio, vt iniret contractum, vel quasi contractum, ex quo Titius damnum passus est, an solum teneatur Caius ex dolo, & lata culpa, an verò ex leui, & leuissima? Respondent quidam distinguendo. Aut Caius sele ingessit, & obtulit sponte sua, & tunc teneatur etiam ex leui, & leuissima culpa. Id probant argumento à simili: nam qui sele sponte offert ad depositum suscipiendum, & custodiendum, teneatur ex leui, & leuissima culpa. *l. 1. §. Sape. ff. Depositi.* & ratio est, quia eo ipso quod se obtulit, tacite videtur obtulisse diligentissimam suam operam: alioqui enim si non obtulisset sele ille, qui pecuniam deposuit, alium adisset fideiorem, diligentioremq; apud quem pecuniam deponeret. Sic etiam si quis sponte sua consilium det, sele ad id offerendo, tacite videtur suam exactissimam diligentiam promississe. Aut Caius vocatus, vel rogatus consilium dedit, & tunc si consilium dedit gratis, solum teneatur ex dolo, & lata culpa, quia consilium tantummodo est gratia eius, cui datur, non eius, qui dat. At in contractibus, vel quasi contractibus, qui sunt in bonum recipientis, non dantis, solum teneatur quis ex dolo, & lata culpa. Si verò Caius consilium dedit causa promissa, vel recepte mercedis, vel ex officio, quo iungitur, non solum teneatur ex dolo, & lata culpa, sed etiam ex leui, non tamen leuissima; quia eadem ratione teneatur, quaj, qui contractus, vel quasi contractus ineunt gratiam, & bonum dantis, & recipientis; ij enim teneatur ex leui etiam culpa, non tamen leuissima: Tales, inquit, consueverunt esse aduocati, medici, & ij, qui ratione sui muneris, & officij penitentium cōfessiones audiunt, aut verbum diuinum praedicant, aut Theologiam, Iurē Canonicam, aut Ciuile publice docent, & alij similes.

Mihi autem videtur dicendum cum Ioanne Andrea in cap. Nullus de regul. iur. in Sexto, simpliciter dantem consilium, non teneri, nisi consilium fuerit fraudulentum, vt quaestione proximè sequenti probabo.

Septimo quaeritur, Quo modo intelligatur regula iuris in cap. Nullus de regul. iur. in Sexto: [Nullus ex consilio dummodo fraudulentum non fuerit, obligatur.] Hæc regula sumpta est ex *l. consilij. ff. De reg. iuris*, quæ sic habet: [consilij non fraudulenti nulla obligatio est.] Ceterum si dolus, & calliditas intercessit, de dolo actio competit. Verbi gratia, consilium tibi dedi, vt pecuniam tuam potius in emptionem praediorum colloces, quam fixeris, tibi non teneor. *Instit. Mandati. §. Tua gratia.* Et ratio etiam huius regula habetur in *l. 2. §. Tua autem gratia. ff. Mandati*, vbi sic dicitur. [Tua autem gratia interuenit manda-

rum, veluti si tibi mandem, vt pecunias tuas potius in emptiones praediorum, quam fixeris, vel contra vt fixeris potius, quam in emptiones praediorum colloces. Cuius generis mandatum, magis est consilium, quam mandatum, & ob id non est obligatorium, quia nemo ex consilio obligatur, etiam si non expediat ei, cui dabitur, quia liberum est cuique apud se explorare, an expediat sibi consilium.] Conuenienter huic legi dicitur in cap. Quisquis in quest. 1. [Quod praecipitur, imperatur: quod imperatur, necesse est fieri; si non fiat, poenam habet: Vbi consilium datur, offerentis arbitrium est: vbi præceptum, necessitas est seruientis, vt obediat, vel imperantis, vt ei obediatur.] Et in cap. Cum olim, de Arbitris ad finem, sic habetur: [Verum habito cum familia super hoc consilio, & tractatu, Prior libere potest Rectorem eligere, dumtaxat idoneum, siue concordet, siue discordet familia cum ipso super inuentione Rectoris.] Si autem consilium sit fraudulentum, obligatur is, qui consilium dat, & teneatur ei, cui dedit consilium actione de Dolo. *l. Quis si cum scires. ff. de Dolo malo.* Vbi legitur [quod si cum scires cum facultatibus tibi, lueri tui gratia, affirmasti mihi idoneum esse, merito aduersus te, cum mei decipendi gratia, alium falso laudasti, de dolo iudicium dandum est.] & in *l. Sernus. ff. eodem tit.* dicitur: [Sernus tuus cum tibi deberet, nec soluendo esset, hortatu tuo pecuniam mutuum à me accepit, & tibi soluit. Labeo ait de dolo malo actionem in te iudicandam, quia nec de pœculio utilis sit, nec in rem Domini versum videatur, cum ob debitum Dominus accepit.] Consilium igitur aut datur de contractu, vt quasi contractu, aut de maleficio, vel quasi maleficio. Si primi generis fuerit consilium, is qui dedit, non teneatur ei, cui dedit: nisi fraudulenter sit, & tunc teneatur actione de dolo. Si fuerit secundi generis, tunc is, qui dedit consilium, non teneatur ei, cui dedit, sed ei, contra quem consilium dedit, nec ei teneatur actione de dolo, sed actione ex maleficio, vel quasi maleficio. Nam si consilium dedisti vt Caius Titium occideret, teneris de homicidio, cap. Si quis viduam Dist. 3. cap. Sicut dignum de Homicidio. Si consilium dederis seruo, vt fugiat, vel furum faciat, teneris furti, vel serui corrupti, *l. 6. Peruadere. ff. De Serno corrupto.* Si consilium dedisti vt Titius me afficeret iniuria, teneris mihi actione iniuriarum. *l. Non solum. ff. De iniurijs. Et cap. Non solum Dist. 11 de Penit.*

Ratio itaque huius est, quia quando consilium datur de maleficio, vel quasi maleficio scire debetis, cui datur sibi non expediat. Item is, cui consilium datur, arbitratu suo potest consilium non lequi: Ergo sibi imputet, si consilium secutus delictum commiserit. Denique nemo ex improbitate sua actionem consequitur. *l. Itaq; sullo. ff. De Furijs.*

Octauo quaeritur, An qui consilium dedit de maleficio, teneatur ei, contra quem dedit, si is, cui dedit, acceptum & ratum consilium nō habuit, sed potius contempsit? Respondeo non teneri. Baldus in *l. Si literas. C. Mandati. Et in l. Non iure minus. C. De Accusat.* Quid si is, cui consilium est datum, aliàs erat facturus delictum, teneatur ne qui dedit consilium, eis, contra quem dedit? Respondeo, teneri si moueatur ex eius consilio. Bart. in *l. Non solum. §. Si mandato. ff. De iniurijs.*

Nono quaeritur, An qui consilium dat de maleficio, eandem poenam mereatur, quā is qui delictum facit? Respondeo, mereri, præsertim cum delicta sunt graua, vt colligitur ex cap. Sicut dignum. §. Qui verò de Homicidio. Et *l. Non solum. §. Si mandato. ff. Mandati.* Quæres, an statutum certam poenam constituens in eos, qui faciunt certa delicta, comprehendat etiam eos, qui consilium dant? Respondeo, non comprehendere. Bart. in *l. Ex furtiua. ff. De Condit. furti.* Baldus in *l. 1. ff. De Sicar. Abbas in cap. Mulieres de Sent. excom.* Nihilominus leges, & statuta aliquando eandem poenam imponunt consilium dantibus, quam constituunt facientibus.